

Quick scan flora en fauna

Kloosterstraat 1, zorgcentrum "Lindenhof", te Lage Mierde

In opdracht van: Arcade Capital BV

5 mei 2019

Colofon

© 2019 Laneco / Frank Willems Architecten bna

Tekst en samenstelling: A. M. Luijten MSc.

Tweede lezer: Ing. T. Brouwer

Projectnummer: 06.19.06

In opdracht van: Arcade Capital BV

Wijze van citeren: Luijten, A.M., 2019. Quick scan flora en fauna Zorgcentrum "Lindenhof" te Lage Mierde. Laneco, Ede.

Contact: Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	WETTELIJK KADER.....	8
2.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	8
2.2	WET NATUURBESCHERMING	8
3	TOETSING.....	12
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	12
3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	12
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	12
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	13
3.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN.....	13
4	CONCLUSIE.....	21
4.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	21
4.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	21
4.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	21
4.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	21
4.5	CONSEQUENTIES	22
4.6	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	24

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Kloosterstraat 1 te Lage Mierde staat een gebouw dat in gebruik is als zorgcentrum 'Lindenhof'. De eigenaar is voornemens het pand grotendeels te slopen en er nieuwbouw voor terug te plaatsen. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging plangebied (rode lijn) Kloosterstraat 1 te Lage Mierde (ondergrond: Google Earth).

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGRENEN

Het plangebied ligt tussen de Kloosterstraat en de Hoosemansstraat te Lage Mierde (gemeente Reusel-De Mierden, provincie Noord-Brabant). Het betreft een voormalig zorgcentrum. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Lage Mierde en wordt aan

---

alle kanten omringd door woonhuizen met veel groen en bomen en een landelijke uitstraling.

De bebouwing in het plangebied bestaat uit een zorgcentrum dat aan een kapel is gebouwd. De kapel stamt uit begin 1900, heeft een dak van leistenen en een bakstenen muur zonder spouw. Het zorgcentrum, uit 1982, is een langgerekt gebouw met verschillende aanbouwen waarvan het noordelijk gedeelte en de kapel niet gesloopt wordt. Het gedeelte dat gesloopt wordt, is een samengesteld bakstenen gebouw met een spouwmuur en het dak is bedekt met dakpannen. De daken zijn afgewerkt met een houten goot. Het gebouw staat al geruime tijd leeg. Om het gebouw heen zijn gazonnetjes, beukenhagen, diverse bomen en struiken en verhard terrein aanwezig. Aan de noordkant en de noordwest kant zijn twee veldjes gelegen, beide begrenst met een haag van beuk. Op één van de twee veldjes staan twee grote oudere bomen met een diameter van circa 1 meter.

De eigenaar is voornemens om het pand gedeeltelijk te slopen en nieuwbouw woningen te realiseren. Het noordelijk gedeelte van het zorgcentrum, de kapel en de bomen blijven behouden. Het meest westelijke veldje is men voornemens op te delen in een aparte kavel die potentieel ruimte biedt voor één of twee woningen.

Indrukken van het plangebied: de kapel, ingang van het zorgcentrum, achterkant van het zorgcentrum, bijbehorend veldje met bomen (foto's: Laneco).

Huidige en geplande situatie in het plangebied (bron: Frank Willems Architecten)

---

2 WETTELIJK KADER

2.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Een vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

2.2 WET NATUURBESCHERMING

2.2.1 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is geworden. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.2.2 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen 3 jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten de bebouwde kom-boswet liggen
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer
- rijbeplantingen die meer dan twintig bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen

2.2.3 Onderdeel soortbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime (zie paragraaf 2.2.2), als volgt in de Wet natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen

-
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn:
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwildeerde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:
Dit zijn alle soorten van bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- Nationaal beschermde soorten:
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Als een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet natuurbescherming. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Naast beschermde dier- en plantensoorten, moet iedereen voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

---

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten om naast het de gegevens uit de NDFF, het onderzoek vooral te baseren op een biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals uit de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997), de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 2016), Amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 26 maart 2019 heeft ecooloog A. Luijten van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 NATUURNETWERK BRABANT

Het plangebied ligt niet in of nabij de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Ten noorden, op circa 200 meter van de plangrens, ligt de grens van het NNB. Het betreft een gebied langs de beek de Raamsloop. In de provincie Noord-Brabant dient ook getoetst te worden of er (externe) effecten optreden op stikstofgevoelige habitats binnen het NNB. Het zorgcentrum staat voor het grootste gedeelte leeg. Men is voornemens nieuwe woningen aan te leggen. Het aantal bewonersactiviteiten en het aantal verkeersbewegingen zal toenemen waardoor er extra stikstof wordt uitgestoten. Effecten op het naastgelegen NNB gebied kunnen zonder Aerius-berekening dan ook niet worden uitgesloten. De berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd.

Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Lage Mierde ligt op 600 meter afstand van het Natura 2000-gebied 'Kempenland-West'. Voor de externe invloeden van de werkzaamheden en in gebruik name van de appartementen, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, kunnen gezien de afstand effecten op het dichtstbijzijnde gelegen Natura 2000-gebied worden uitgesloten. Het zorgcentrum staat voor het grootste gedeelte leeg. Men is voornemens nieuwe woningen aan te leggen. Het aantal bewonersactiviteiten en het aantal verkeersbewegingen zal toenemen waardoor er extra stikstof wordt uitgestoten. Effecten op het naastgelegen Natura 2000-gebied kunnen zonder Aerijs-berekening dan ook niet worden uitgesloten. De berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied aan de Kloosterweg te Lage Mierde ligt binnen de bebouwde kom boswet. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

3.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.5.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied staan soorten als berk (*Betula* spp.), beuk (*Fagus sylvatica*), braam (*Rubus* spp.), brandnetel (*Urtica*), klimop (*Hedera helix*), linde (*Tilia* spp.), thuja (*Thuja* spp.), taxus (*Taxus baccata*), treurwilg (*Salix babylonica*), winterpostelein (*Claytonia perfoliata*) en diverse tuinplanten. Dit zijn grotendeels soorten die duiden op een door mensen beïnvloede situatie.

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen; dergelijke habitats zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Beschermde plantensoorten worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn daarom uit te sluiten.

3.5.2 Grondgebonden zoogdieren

In en in de (ruime) omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Voor deze soorten geldt in het kader van

---

ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en voortplantingsplaatsen.

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van boommarter (*Martes martes*), bunzing (*Mustela putorius*), das (*Meles meles*), damhert (*Dama dama*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), hermelijn (*Mustela erminea*), steenmarter (*Martes foina*), wezel (*Mustela nivalis*) en wild zwijn (*Sus scrofa*) (Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren; NDFF).

Aangezien het plangebied geen goede dekking verschaft en er geen logische verbinding is met kleinschalig buitengebied, wordt de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van das, damhert en wild zwijn uitgesloten.

Boommarter en eekhoorn zijn afhankelijk van grotere samenhangende bosstructuren met oudere bomen. Het plangebied bevat deze structuren niet en rondom het plangebied zijn deze ook niet aanwezig. Er zijn geen bomen met eekhoornnesten of (grote) holtes geschikt voor boommarter aanwezig in en rondom het plangebied. De aanwezigheid van boommarter en eekhoorn worden niet verwacht.

Steenmarter is een typisch gebouwbewonende soort. Er zijn verschillende openingen aan de westkant van de bebouwing gevonden die groot genoeg zijn voor steenmarter. In het plangebied en specifiek in de omgeving van de gaten is er geïnspecteerd op mogelijke sporen. Het was niet mogelijk het gebouw van binnen te inspecteren. Er zijn geen sporen (veeg-, krab- of vraatsporen en uitwerpselen). Steenmarter wordt in het plangebied niet verwacht.

Bunzing, hermelijn en wezel komen in verschillende landschapstypen voor. Vooral hermelijn wordt ook wel in open weidegebieden met sloten aangetroffen, mits er voldoende dekking aanwezig is. Bunzing geeft voorkeur aan een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Holen van konijn, mol, vos en das kunnen als schuilplaats dienen. Wezel houdt voornamelijk van gebieden waar bosschages, heggen en houtstapels aanwezig zijn. De schuilmogelijkheden binnen het plangebied zijn beperkt. Het plangebied ligt in een overwegend open omgeving en dicht struweel ontbreekt, hierdoor zullen bunzing, hermelijn en wezel niet in het plangebied voorkomen.

Van de Europees beschermde zoogdiersoorten zijn waarnemingen van bever bekend in de ruime omgeving van het plangebied. Door het ontbreken aan geschikt habitat (water en oevers) wordt de aanwezigheid van de bever uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de archiefgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden

zoogdiersoorten binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten zoogdieren zijn daarom uit te sluiten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

3.5.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en daarom strikt beschermd in de Wet natuurbescherming.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren; NDFF) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Franjestaart, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Voerageergebied, vliegroute

Het gebied rondom het gebouw is geschikt voor vleermuizen om gebruikt te kunnen worden om te jagen op insecten. Er zijn voldoende en kwalitatief goede alternatieve voerageergebieden in de omgeving aanwezig om naar uit te kunnen wijken. Het gebouw vormt geen onderdeel van een lijnelement en ook zijn er geen opgaande en lijnvormige groenstructuren aanwezig, waardoor effecten op vliegroutes kunnen worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen

Baardvleermuis en franjestaart zijn lichtschuw en worden daarom niet verwacht binnen de bebouwde kom van Lage Mierde. Het zorgcentrum heeft open stootvoegen die toegang verschaffen tot de spouwmuur voor gebouwbewonende vleermuizen. Tevens geven openingen onder de eerste rij dakpannen toegang tot ruimte onder het dak en zijn er kieren aanwezig bij de houten goot, waar vleermuizen achter kunnen gaan zitten. Ook kunnen de gesloten zonneschermen als zomer- en paarverblijfplaatsen dienen. In het gebouw kunnen gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger,

meervleermuis en/of ruige dwergvleermuis voorkomen. Van deze soorten kunnen zomer-, kraam-, paar- als winterverblijfplaatsen aanwezig zijn. Aangezien de grootoorvleermuis in bunkers, grotten en kelders overwintert, worden geen overwinteringsplaatsen van deze soort in het pand verwacht. Nader onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 zal uit moeten wijzen of het gebouw daadwerkelijk gebruikt wordt door gebouwbewonende vleermuissoorten.

Spouwgaten en kieren die geschikte toegang tot verblijfplaatsen bieden voor gebouwbewonende vleermuizen (foto's Laneco).

Aan de noordkant van het plangebied staat een oudere treurwilg en een oudere treures (*Fraxinus excelsior pendula*). In de treures zijn verschillende holtes aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. In de treurwilg zijn geen scheuren of gaten waargenomen maar de boom is vanaf de grond niet overzichtelijk genoeg om scheuren en holtes uit te kunnen sluiten. Er zijn geen scheuren of holtes gevonden in andere bomen op het plangebied. Voor zover bekend worden bomen in het plangebied behouden en zijn negatieve effecten op boombewonende vleermuizen uit te sluiten. Indien er wel bomen worden gekapt is een nadere inspectie door een ecoloog op aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte holtes noodzakelijk.

Conclusie

Door het uitvoeren van sloopwerkzaamheden kunnen rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis) worden aangetast. Om het gebruik van het te slopen zorgcentrum door vleermuizen te bepalen, is nader onderzoek noodzakelijk. Van deze soorten kunnen zomer-, kraam-, paar- als winterverblijfplaatsen aanwezig zijn.

3.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten ekster (*Pica pica*), houtduif (*Columba palumbus*), huismus (*Passer domesticus*), kauw (*Corvus monedula*), koolmees (*Parus major*), roodborst (*Erithacus rubecula*) gehoord

en gezien. Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming. Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd.

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als rustplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Binnen het plangebied zijn geen nesten/horsten van roofvogels of uilen aangetroffen waarvan het nest jaarrond is beschermd. Het plangebied is grotendeels bebouwd, verhard of bestaat uit gazon en vormt geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van deze soorten. Effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die in de bebouwde omgeving voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierwaluw (*Apus apus*) en huismus. Gierwaluw kan binnen het plangebied broeden, bijvoorbeeld onder de loden flapjes. Voor huismus zijn er genoeg openingen en geschikte plekken bij de dakpannen of de houten goot aanwezig om te nestelen. De omgeving biedt door de vele hagen van beuk voldoende foerageer- en beschermingsplekken. Tevens is huismus tijdens het veldbezoek in de buurt van het plangebied waargenomen. Het voorkomen van nestplaatsen van de jaarrond beschermde soorten gierwaluw en huismus binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten.

De bomen in het plangebied vormen geschikte nestlocaties voor categorie 5-soorten zoals ekster en zwarte kraai (*Corvus corone*). Er zijn in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen. Effecten door de geplande ingrepen op de instandhouding van de categorie-5 vogelsoorten worden daarom uitgesloten, mits er rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Geschikte openingen in de bebouwing voor gierzwaluw en huismus (foto's Laneco).

Conclusie

In het plangebied wordt, op basis van een eenmalig veldbezoek, de aanwezigheid van nestplaatsen van gierzwaluw en huismus, soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, niet uitgesloten. Nader onderzoek zal uit moeten wijzen of het gebouw daadwerkelijk gebruikt wordt door deze soorten.

3.5.5 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). In de ruime omgeving is volgens verspreidingsgegevens (NDFF, 2019; www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen) het voorkomen bekend van alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*), heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*).

Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn geen watergangen of waterelementen zoals poelen zonder vissen aanwezig, waardoor de voorgenomen ontwikkeling geen effect heeft op voortplantingswater van amfibieën.

Ook het landhabitat van amfibieën is beschermd; vaak een ruigte of (hout)wal nabij een poel of geschikt waterelement. Voor de kapel is een struweel bestaande uit sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*), braam en brandnetel aanwezig. Deze is vanwege de afstand tot voortplantingswateren en de aangrenzende weg niet geschikt als landbiotoop. Ook is in het voor een groot deel verharde en bebouwde plangebied geen vergaafbaar zand aanwezig voor de beschermde rugstreeppad (*Bufo calamita*). Tevens is de ligging van het plangebied te midden van verhardingen en bebouwing onaantrekkelijk voor amfibieën. Negatieve effecten op amfibieën zijn daarom uit te sluiten.

3.5.6 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). In de ruime omgeving is volgens verspreidingsgegevens (NDFF, 2019; www.verspreidingsatlas.nl/reptielen), het voorkomen bekend van gladde slang (*Coronella austriaca*), hazelworm (*Anguis fragilis*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

Het plangebied is omgeven door verharding zonder directe verbindende elementen met een eventuele hazelwormbronpopulatie. Verder ontbreekt structuurrijke vegetatie met voldoende overgangen waardoor hazelworm in het plangebied niet wordt verwacht.

Geschikt habitat in de vorm van heidegebieden, bos- en struweelgebieden, veengebieden, zandgebieden en vochtige terreindelen ontbreken in en rondom het plangebied. Wegens het ontbreken van geschikt habitat wordt het voorkomen van gladde slang, levendbarende hagedis en zandhagedis uitgesloten.

3.5.7 Vissen

Vanwege het ontbreken van watergangen in en rondom het plangebied, zijn effecten op beschermde vissoorten uit te sluiten.

3.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. In de ruime omgeving zijn het voorkomen bekend van bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), bruine eikenpage (*Satyrus ilicis*) en gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*).

Bosbeekjuffer heeft zuurstofrijke beken nodig waar veel oevervegetatie groeit. Aangezien dergelijke watergangen zijn niet aanwezig in of rondom het plangebied wordt bosbeekjuffer uitgesloten.

Gevlekte witsnuitlibel komt in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen voor. Aangezien deze biotopen niet aanwezig zijn in of rondom het plangebied wordt deze soort uitgesloten.

Bruine eikenpage is afhankelijk van eiken waar hij zijn eieren op legt. De eieren worden gelegd op kleine zwakke exemplaren die in de schaduw van grote bomen groeien. De eikenpage komt voor op zandgronden bij bosranden, jongen eikenaanplanten en open loofbossen. In de deelgebieden komen geen jonge eiken voor waar eieren op afgezet kunnen worden. Ook is de ondergroei beperkt en zijn er maar een beperkt aantal planten

---

waar de bruine eikenpage zich van kan voeden. Het voorkomen van deze soort worden daarom uitgesloten.

Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

4 CONCLUSIE

Aan de kloosterstraat 1 te Lage Mierde, staat een voormalig zorgcentrum genaamd "Lindenhof". De eigenaar is voornemens om het pand grotendeels te slopen en er nieuwbouw woonhuizen voor terug te plaatsen. Het noordelijke gedeelte van het zorgcentrum, de kapel en de bomen blijven bestaan. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 NATUURNETWERK BRABANT

Het plangebied ligt op 200 meter van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). In de provincie Noord-Brabant dient ook getoetst te worden of er (externe) effecten optreden op stikstofgevoelige habitats binnen het NNB. Aangezien het aantal verkeersbewegingen zal toenemen kunnen effecten op het naastgelegen NNB gebied niet zonder Aerius-berekening worden uitgesloten. De berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP geen consequenties te verwachten.

4.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op 600 meter afstand van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Voor de meeste effectfactoren van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling kunnen gezien de afstand en de tussenliggende elementen externe effecten op het Natura 2000-gebied worden uitgesloten.

Echter zal de stikstofemissie stijgen door de toename aan verkeersbewegingen. Effecten op het naastgelegen NNB gebied kunnen zonder Aerius-berekening dan ook niet worden uitgesloten. De berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar dienen apart te worden uitgevoerd.

4.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied aan de Kloosterweg te Lage Mierde ligt binnen de bebouwde kom boswet. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

4.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, haas, konijn, vos, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten zijn niet-vrijgestelde nationale of Europees beschermde soorten (Habitat- en vogelrichtlijn), waarvoor bij aantasting van rust- en voortplantingsplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoop-eisen van individuele diersoorten zijn verblijfplaatsen van gierzwaluw, huismus en gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis) niet uit te sluiten. Door het uitvoeren van werkzaamheden worden mogelijk nestplaatsen of rust- en voortplantingsplaatsen van deze soorten aangetast. Pas na een vervolgonderzoek kan uitsluitel gegeven worden over de eventuele noodzaak voor een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

Van de overige in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde planten- en/of diersoorten worden geen groeiplaatsen, verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht in het plangebied. Zoals eerder vermeld, kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.5 CONSEQUENTIES

Soortenbescherming

Nader onderzoek

Aantasting van rust- en voortplantingsplaatsen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten en daarmee een overtreding van artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming, kan niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten voor:

- Gierzwaluw, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit drie onderzoeksronde in de periode 15 mei tot en met 15 juli.
- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit twee onderzoeksronde in de periode van 1 april tot 20 juni.
- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn), gebouwbewonende soorten. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit verschillende onderzoeksronde in de periode half mei tot half juli en in de periode begin augustus tot eind september. Deze onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen voor vleermuizen.
- Voor zover bekend worden bomen in het plangebied behouden en zijn negatieve effecten op boombewonende vleermuizen uit te sluiten. Indien er wel bomen worden

gekapt is een nadere inspectie door een ecooloog op aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte holtes noodzakelijk.

Overige consequenties

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
  - werkzaamheden, zoals graaf- en sloopwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
  - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kan het nieuw te bouwen huis geschikt worden gemaakt voor huismussen door het één dakpan hoger plaatsen dan vogelschroot of het plaatsen van gevelkasten.
- Het laten oversteken van de randen (nokpan en kantpan; ongeveer 3,5 cm is voldoende) en het opruwen van de onderliggende windveer geeft de gierzwaluw toegang tot deze voor hem aantrekkelijke broedplek. Een ander alternatief is het plaatsen van gevelkasten.
- Het aanbrengen van ruwe witte dakranden en boeiboorden biedt ook in de nieuwe situatie nestlocaties voor de huiszwaluw.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Websites:

www.ravon.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vogelatlas.nl